MAATALOUS

Mitään urakkaan kuuluvaa ei saa tehdä ennen kuin investointituki on myönnetty. **TOIMINNANJOHTAJA HELENA ÄIJÖ, SUOMEN SALAOJAYHDISTYS**

Uutta salaojaa tehdään yhä tuhansia hehtaareja vuosittain

Salaojituksella on suuri vaikutus pellon kasvukuntoon. Varsinkin suurilla tiloilla salaojittamattomat lohkot salaojitetaan heti kaupanteon jälkeen.

Vaikka salaojituksen kiivaimmat vuodet ovatkin jo ohi, salaojitusurakoitsijoilla riittää edelleen Suomessa töitä.

”Varsinkin kasvavat, tosissaan maataloutta harjoittavat tilat salaojittavat pellot siinä vaiheessa, kun ne siirtyvät tilan hallintaan, joko vuokrattaessa tai ostettaessa”, kertoo Salaojayhdistyksen toiminnanjohtaja **Helena Äijö.**

”Salaojitus on tärkeä pellon kasvukuntoa parantava tekijä. Myös peltotöiden tekeminen nopeutuu oleellisesti, kun sarkaojien pilkkomista pelloista tulee suurempia yhtenäisiä lohkoja.”

Suomessa ojitetaan edelleen vuosittain noin 6 000 hehtaaria peltoa.

Salaojitettavista pelloista pääosa on aiemmin salaojittamattomia.

Lopuille tehdään uusinta- ja täydennysojitusta.

Salaojitettavaa riittää vielä vuosikymmeniksi

Suomessa riittää edelleen salaojitettavaa peltoa. Nykytahdilla kaikkien Suomen salaojittamattomien peltojen salaojittamiseen menisi noin 170 vuotta.

Äijön mukaan pelloista on sarkaojissa vielä 600 000 hehtaaria, ja kokonaan ojittamattomia peltojakin on noin 300 000 hehtaaria.

Suomen koko peltoalasta on salaojitettua 60 prosenttia eli 1,4 miljoonaa hehtaaria. Eniten peltoja on salaojitettu Lounais- ja Etelä-Suomessa.

Salaojituksia tehtiin eniten 1960–80-luvuilla. Suurin osa tehtiin vielä tiiliputkilla. Muoviputkiin alettiin siirtyä 1970-luvun lopussa. Kokonaan tiiliputkista luovuttiin vasta 1990-luvun alussa.

Salaojitukseen voi saada investointitukea

Salaojituksen suunnittelu kannattaa aloittaa Äijön mukaan hyvissä ajoin.

Salaojitukseen voi hakea investointitukea, joten tuen hakuun menevä aika on hyvä ottaa huomioon.

”Mitään urakkaan kuuluvaa ei saa tehdä ennen kuin investointituki on myönnetty”, Äijö muistuttaa.

Investointitukea voi saada 20 prosenttia koko hankkeen kustannuksista. Tuen saaminen edellyttää, että salaojituksen suunnittelee hyväksytty salaojasuunnittelija.

”Yleensä suunnittelun osuus on noin 4–6 prosenttia hankkeen kokonaiskustannuksista.”

70 prosenttiin hankkeen kokonaiskustannuksista voi hakea vielä korkotukilainaa.

Kustannus riippuu monesta tekijästä

Äijön mukaan kokonaiskustannukset ovat noin 2 500–3 500 euroa hehtaarilta. Kustannukset riippuvat monesta tekijästä, muun muassa lohkon maalajista.

”Mitä tiiviimpi maalaji, sitä huonommin vesi niissä liikkuu ja sitä tiheämpään ojia täytyy tehdä.”

Tiiviys vaikuttaa myös ympärysaineen määrään ja sitä kautta kustannuksiin.

Yleisimmin ympärysaineena käytetään Äijön mukaan soraa. Soran hinta taas vaihtelee alueittain.

”Erillisen ympärysaineen lisäksi voidaan käyttää myös esipäällystettyjä putkia, jolloin muuta ympärysainetta ei välttämättä tarvita. Niissä varsinainen putki on päällystetty esimerkiksi kookoskuidulla.”

Myös tilan tuotantosuunnalla voi olla vaikutuksensa.

”Sokerijuurikaslohkoilla täytyy olla tiheämpi ojitus kuin viljalla.”

JUHANI REKU

Luettelo hyväksytyistä salaojasuunnittelijoista sekä salaojaurakoitsijoiden luettelo on Salaojayhdistyksen verkkosivulla: www.salaojayhdistys.fi

MARKKU VUORIKARI

Janne Ovaska (etualalla) vetää salaojaputkea ojaan, Vadim Idion varmistaa, että Ukko-Mara pääsee jatkamaan ojankaivuuta kiven kiertämisen jälkeen.

”Salaojitus kertoo viljelijän uskosta tulevaisuuteen”

MYRSKYLÄ (MT)

Myrskylän salaojitettu pinta-ala lisääntyi viime viikolla 38 hehtaarilla. **Hannu Anttila** teetti ostamalleen peltolohkolle uuden ojaston.

Torstaina Kaivinkoneyhtymä Lindholm Oy:n konearsenaali työskenteli vielä pellolla. Ojaa kaivaneen Ukko-Mara-salaojakoneen lisäksi töissä oli kolme telaketjukaivinkonetta ja kaksi traktoria sepelikärry perässään.

”Yhteensä pellolle tehdään 22 kilometriä ojaa”, kertoo Ukko-Maraa ohjaava **Markku Lindholm**.

Lindholmin ja hänen veljensä **Tapion** yritys ei ollut Anttilan pelloilla ensimmäistä kertaa. Yritys salaojitti jo pari vuotta sitten nyt ojitetun pellon vieressä olevan 17 hehtaarin kappaleen.

Näistä kahdesta kappaleesta tulee ojituksen myötä yksi lohko. Peltojen välissä oleva tie siirretään vielä syksyn aikana uuteen paikkaan. Tuloksena on 55 hehtaarin lohko, jossa on toimiva ojitus.

Salaojitusta tuhat tuntia vuodessa

Vaikka yhä suurempi osa Suomen pelloista alkaakin olla ojitettuna, yritykselle riittää edelleen töitä ojituksen parissa, Markku Lindholm vakuuttaa.

”Salaojakoneen mittariin kertyy vuodessa noin tuhat tuntia.”

Työtä tehdään koko sesongin ajan. Sesonki alkaa roudan sulamisen jälkeen ja jatkuu niin pitkälle kuin roudatonta aikaa riittää. Pisimmillään on tehty töitä jopa joulukuulle, Markku Lindholm kertoo.

Siitä huolimatta yritys ei nykyisin tee edes suurinta osaa liikevaihdostaan salaojatyömaista. Yrityksen toiminnan runkona on nykyisin vesihuoltotyöt. Yritys työllistää parisenkymmentä työntekijää, joista vain viisi työskentelee salaojituksessa.

Lindholmille itselleen salaojitus on kuitenkin rakkain työ.

”En malttaisi keskeyttää salaojitusta muiden töiden takia. Onneksi työnjohtajat pystyvät hoitamaan urakkatarjoukset ja työmaakokoukset, joten itse ei juuri tarvitse muilla työmailla käydä”, Lindholm nauraa.

Kaikenkokoisilla tiloilla salaojitetaan

Markku Lindholmin mukaan peltojaan eivät salaojita vain suuret tilat.

”Tänä kesänä olimme salaojittamassa viidentoista hehtaarin tilalla, jossa salaojitettiin kahdeksan hehtaaria peltoa.”

Markku Lindholmin työpaikka on kesäisin Ukko-Maran ohjaamo. Ukko-Maralle kertyy vuodessa 1 000 työtuntia.

Lindholmin mielestä investointi peltojen ojittamiseen kertoo tilan uskosta tulevaisuuteen.

Samoilla linjoilla on Anttila. Tila on ollut samalla suvulla jo vuodesta 1622, ja seuraava polvi on opiskelemassa alaa.

”Vaikka pellosta viljelijä ei saa edes korkoa omalle pääomalle, talonpoikaisen ajattelun mukaan maan arvo säilyy, kun se pidetään kunnossa.”

Oman työnsä arvon tuntevat myös salaojaurakoitsijat.

”Meille on tyypillistä, että töitä jatketaan niin vanhaksi kun vain voimia riittää”, Markku Lindholm vakuuttaa.

Hän on tehnyt salaojituksia vuodesta 1970 ja veli Tapio kaksi vuotta kauemmin. Oma yritys heillä on ollut vuodesta 1973.

Salaojittajien sitkeydestä huolimatta salaojankaivuyritykset ovat Suomessa harventuneet.

Samalla jäljelle jääneiden yritysten alueet ovat laajentuneet. Lindholmien alue yltää idässä Loviisaan, pohjoisessa Lahden pohjoispuolelle ja lännessä Kirkkonummelle.

JUHANI REKU

INVESTOINTITUKI

Tavoitteena maaseudun kehittäminen

Investointituen tavoitteena on parantaa maatalouden tehokkuutta, toimintakykyä ja laatua. Tukea haetaan elykeskuksesta. **Hakukierroksia järjestetään** vuosittain neljä. Elykeskus pyrkii tekemään tukipäätökset kahden kuukauden kuluessa hakuajan päättymisestä. **Lisätietoja investointituesta** osoitteessa www.mavi.fi.